

Posudek oponenta bakalářské práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Simona Petřlová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2015/2016
Název práce	Formy jinakosti ve fotografickém projevu		
Oponent práce	Mgr. Jiří Siostrzonek, Ph.D.		

Studentka Simona Petřlová předkládá jako závěrečnou teoretickou bakalářskou práci „Formy jinakosti ve fotografickém projevu“. V anotaci práce autorka uvádí, že jejím cílem je definovat pojem jinakost a následně ji ilustrovat na díle subjektivně vybraných autorů, kteří nebyli odlišni pouze přístupem k fotografickému médiu, ale sami se svou osobností odlišovali od většinové společnosti své doby. Pokud bych v úvodu posudku měl analyzovat cíl práce, pak nutně narazím úskalí, která mohou hodnocení práce velmi problematizovat. Je to jednak termín „jinakost“ a jeho definiční vymezení. Z jakého pohledu posuzujeme jinakost? Může existovat v umělecké tvorbě jiný přístup než osobitě „jinaký“? A druhý problém spočívá ve výběru autorů, kteří jsou zahrnuti do kategorie jinakosti. V tomto případě musí čtenář respektovat subjektivní výběr autora práce. Jinak bychom se mohli ptát, proč do výběru nezařadila autorka např. Arakiho, Witkina, Tichého aj.

V úvodní kapitole Simona Petřlová vymezuje fotografickou komunitu mimo stávající subkultury na základě jejich odlišného přístupu k volbě životního stylu, ve kterém dominuje kreativní a hloubavý přístup k životu a „*Zachytávají predovšetkým svoje vlastné, zvláštne vnútro, život, sny, prostredie alebo spomienky z detstva, ktoré určitým spôsobom vybočujú od väčšinovej spoločnosti*“. Na druhé straně se jinakost tvůrců dle názoru autorky projevuje zároveň v objektech jejich zájmu – postižení, gender, homosexualita, sociálně vyloučení, neobvyklé sexuální praktiky atd.

První kapitolu věnuje Simona Petřlová obšírnějším teoretickým úvahám o proměnách společenského vnímání jednotlivce, marginalizaci, vyloučení ze skupiny na základě odlišnosti atd. Zmiňuje filozofa Levinase, ale relevantnější by byly úvahy o sociologických, kulturologických a uměnovědných aspektech tehdejší společnosti o sociálních normách, diktátu morálky, estetických kánonech, které procházely proměnou a původní výstřelky na poli umění, estetiky, chování byly v průběhu času akceptovány a stávaly se kanonizovanou normou. Autorka ale správně konstatuje, že v dnešní individualizované a hedonistické společnosti je odlišnost každého jedince téměř vyžadována.

Druhá kapitola je již věnována tématu jinakosti ve fotografii z pohledu historie a zmiňuje s o jejich počátcích od 20. let dvacátého století, které tomuto tématu naplno otevřelo dveře. Kapitolu zakončuje medailonem vynikající fotografky Diany Arbusové a jejím pohledem na subkulturní projevy společnosti. Arbusové volila při fotografování

přístup nezúčastněného pozorovatele, který s respektem a citlivě přináší zprávu o městských minoritách.

Třetí kapitola Simona Petrlová věnuje okrajovým žánrům módní fotografie a své hypotézy jinakosti demonstruje na fotografických osobnostech, kterými byli fotografická ikona Helmut Newton, autorská dvojice Pierre et Gilles, mladá australská představitelka moderního designu Teale Coco, kterou autorka do výběru zařadila: „*posolstvo Teale Coco a dôvod, prečo som ju vybrala do svojej bakalárskej práce, je ten, že svojimi fotografiami popiera authority bežného konzumu a vytvára si svoj vlastný, komerčný, satanistický mikrosvet.*“

Čtvrtá kapitola je zaměřena na inscenovanou fotografii, kterou v práci Petrlové představují jména Robert Mapplethorpe, Roger Ballen, Vivek Shraya. U těchto umělců naplňuje autorka premisu jinakosti nejen z hlediska jejich tvorby, ale také jako nezaměnitelné osobnosti. Domnívám se, že jejich život je už stylizované a koncipované dílo.

Poslední kapitola postihuje kategorii subjektivního dokumentu např.: Nan Goldin, Karla Nováka, Lukáš Houdka. U všech tří autorů je podstatné, že při fotografování vycházeli zevnitř komunit a nefotografovali je pouze jako objekt zájmu. Jde o zasvěcené fotografování s vzhledem do dané komunity. Tato skutečnost je důležitá nejen z uměnovědného hlediska, ale přináší důležité informace pro kulturní antropology, sociology atd.

Simona Petrlová předkládá závěrečnou teoretickou práci, která je přehledně strukturována, medailonky tvůrců nemají charakter popisnosti, ale spíše se zaměřují na kontext. Práce nemá heuristickou hodnotu, ale jsem si vědom, že u bakalářské teoretické práce se takový výstup ani neočekává. Z formálního hlediska naplňuje práce požadované údaje (anotaci, použitou literaturu, citace). Je vhodně doprovázena relevantními fotografiemi uváděných tvůrců. Jazykově a stylisticky se necítím být kompetentní k vlastnímu vyjádření z důvodu, že autorka píše v rodné slovenštině. Grafická úprava práce nevybočuje z normy, i když obsah by implikoval odvážnější řešení. Na základě uvedených poznámek navrhuji práci k přijetí a navrhuji hodnotit stupněm

Návrh klasifikace C - dobře

V Opavě dne 6. 6. 2016

..... podpis oponenta práce

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte

Posudek oponenta bakalářské práce – praktická část

Jméno a příjmení studenta	Simona Petřlová		
Studijní program	Výtvarná umění		
Obor/ateliér	Multimedia a design/Reklamní fotografie		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2015/2016
Název práce	Katalog produktů – Totem, volný výstavní soubor – Fake Furs		
Oponent práce	doc. MgA. Jaroslav Prokop		

Bakalářská práce Simony Petřlové je výsledkem velmi osobní výpovědi a současně zkoumáním pro ni významné materie. Celá praktická část její práce se věnuje plyši, plyšovým zvířátkům. Pro mnohé děti jsou symbolem tepla, snad i jakési jistoty, jsou to souputníci dětství, bytosti, se kterými usínají, cestují s nimi na výlety apod. Tento vztah se často přenáší i do dospělosti a jemný materiál jako je plyš se stává společníkem v osamělosti, strachu, nebo i radosti, cestování...

Jeho haptické vlastnosti, pocity tepla až něžnosti vedou k jisté závislosti. Plyš je ochranným štítem, pokrývkou proti chladu, místem pro usebrání. Na fotografiích volného souboru s názvem Fake Furs, ale i katalogu s názvem Totem se tento silný vztah projevuje.

Fake Furs je souborem několika řešení, zkoumání různými médii. Fotografie jakýchsi zátiší, většinou v bytě, kde pod dekou tušíme skrývající se postavu. Postava se halí do teplého náručí často nevkusně dekorované pokrývky – deky. Dekor ale evidentně nevádí, jde přece o ten haptický zážitek, o to teplo, které dece předává a ona je vzápětí vrací. Pocit dotyku nahé pokožky s plyšem. Je to studie, snad spolužáků, kteří stejně jako autorka, používají plyšovou deku jako svůj ochranný štít. Fotografie jsou snímány pomocí bleskového světla, nebo v přirozeném světle. Světlo svou surovostí podtrhuje dekoraci na dece. Je v přímém kontrastu s hebкостью tohoto materiálu. Fotografie působí jakoby vytržené z interiéru s důrazem na hlavní objekt – plyšovou deku a postavu, už tušíme? Možná – autorky fotografií.

Součástí souboru jsou autoportréty, jedna velká fotografie ležící autorky na, jak jinak, než plyšové dece, tady je ten vztah jasný. Velmi tiché, intimní video, kde vidíme lehce se pohybující povrch deky a tušíme pod ní dýchající postavu – je druhým autoportrétem.

Součástí souboru Fake Furs jsou dále 3 statická, jednozáběrová videa, kde jsou zkoumány různé vztahy člověka a plyše. Test odolnosti plyšového tučňáka, test požitku z roztomilosti a další.

Soubor doplňuje funzine, kde objevujeme fotografie z různých zdrojů a v šesti kapitolách jakési krátké definice týkající se plyše, jeho vlivu na různé lidské chování vč. agrese, autoportréty s plyšovými předměty. Expozice celé práce bude doplněna dalšími prvky.

Katalog s názvem Totem je katalogem vnitřků, snad můžeme použít termín střev, různých plyšových zvířátek. Fotografie struktur různých materiálů, které autorka vyoperovala z odložených, opuštěných plyšových zvířátek. Jednoduché fotografie až makrozáběry střev, včetně různých zdrojů zvuků, která zvířátka vydávala, vše na černém, kontrastním podkladu, snad igelitu.

Bakalářská práce Simony Petřlové, její praktická část, vizuálně zkoumá vztah autorky i jejích některých spolužáků k materiálu plyši, plyšovým zvířátkům. Pro zkoumané je to jakýsi relikv, vzpomínka na dětství, talisman, ochranná slupka, místo pro meditaci, úkryt, možná ještě další. Množství představených materiálů mne přesvědčuje o hlubokém zájmu, velmi osobním vyznáním se z až milostné náklonnosti Simony k tomuto materiálu. Studuje jeho užití, někdy

jej testuje, zkoumá vztahy k němu, pokouší se jej nějak definovat, zkoumat proč je tak oblíbený, co je uvnitř, zachraňuje odhozená zvířátka. Postrádám však hlubší definice „kánonu roztomilosti“, vysvětlení „systému odměn – požitek z roztomilosti“, jak se jednotlivá videa nazývají.

Celek praktické části na mne působí poněkud chaoticky, vizuálně nesourodě. Zdá se, že po vědeckém zkoumání, chyběl čas na analýzu zjištěného. Možná, že i častější konzultace s vedoucím práce by přinesla přesvědčivější, vizuálně kompaktnější výsledek.

Soudím tak podle podkladů, které jsem měl možnost vidět, bohužel pouze ve virtuální podobě.

Instalace celého díla v prostoru bude jeho velmi důležitou součástí a jistě významně ovlivní konečné hodnocení státní zkušební komise.

Zatím navrhuji hodnocení C – dobře.

Návrh klasifikaceC – dobře.....

V(e)Praze..... dne ...7. 6. 2016.....

.....
podpis oponenta práce

Pro klasifikaci použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------

* nehodící se škrtněte